

? Megalitrundan

Facit

	Fråga	Svar	Alternativ
1	Denna gånggrift har ett smeknamn från en spännande sägen. Vad kallas den för?	Jättkinnans ugn	X
2	I en gånggrift i Gökhem har forskare hittat de äldsta DNA-spåren efter något som förändrade forskningen. Vad?	Pestbakterier.	1
3	Ordet megalit kommer från grekiskans mega lithos. Vad betyder det?	Stor sten	1
4	Flinta användes flitigt för att tillverka olika redskap under forntiden. Den av bäst kvalitet kommer från Danmark, men det finns flinta på betydligt närmre håll, vart?	Kinneulle	1
5	Här i Karleby har också flera boplatser från stenåldern hittats och undersökts. Där hittade arkeologer exempelvis massor av djurben. Vad kallas den som är expert på ben?	Osteolog	2
6	Vid ingången till gånggrifterna hittar arkeologerna spår efter ritualer. Människorna tycks bland annat haft sönder... Vad?	Keramikkrukor	2
7	Kor var ett av tamdjuren som fanns här på bondestenåldern. Men vilket djur fanns INTE här?	Katten	1
8	På takhällen hittar du ristningar som gjordes under forntiden. I vissa trakter har dylika ristningar använts som offerplats långt fram i historisk tid. Vad kallas de?	Skålgropar	2
9	Ungefär hur många av Sveriges megalitgravar finns på Falbygden?	Tre fjärdedelar	1
10	Denna gånggrift kallas för Ormarör - röset med ormar. I Sverige finns tre olika arter av orm, huggorm och snok är de vanligaste arterna. Men vilken är den tredje?	Hasselsnok	X
11	Denna gånggrift kallas för Drakarör. Ett annat odjur berättas det om i den fornnordiska mytologin under järnåldern, ett stort sjöodjur som sträcker sig runt hela jorden. Vad heter det?	Midgårdsormen	2
12	Ett vanligt och väldigt bra "fortidslim" är harts, det framställs av kåda från framförallt tall. Det finns dock två andra ämnen som kan blandas i för att göra ett bra lim. Vilka ämnen?	Träkol och bivax	X
13	Ekehagens forntidsby har gjort ett arkeologiskt experiment och tillverkat ett speciellt verktyg. Vad används det till?	Borra hål i sten.	X
14	Hur definieras egentligen en fornlämning enligt kulturmiljölagen? (ej ordagrann lagtext)	Lämningar efter människors verksamhet, tillkomna innan 1850, och som är varaktigt övergivna.	X
15	Redskapet på bilden är ett exempel på hur de stora stenblocken kan ha flyttats till sina platser. Vad kallas redskapet?	Släpa	2
16	Förutom sina megaliter är Falbygden är känt för de Platåberg som reser sig i landskapet. Vet du vilket som är högst?	Ålleberg	X
17	Dessa dubbelyxor i miniatyr kan ha använts som smycke, amulett eller som utsmyckning på en klädedräkt under stenåldern. Vad är de gjorda av?	Bärnsten	1
18	Redan under 1700-talet uppmärksammades Falbygden för sina gånggrifter. En känd svensk person besökte Hjelmarsrör och beskrev följande: "Vardera låg ett bysseskott ifrån vartannat och var en liten rundad ätteplats. Det större var mitt uti lagt med 12 stenar i en ring, varpå 3 så stora klippor lagda voro, att de näppeligen av några dragare kunnat dötöras". Vem var det?	Carl Von Linné	X
19	Vilket känt megalitmonument är det som syns på bilden?	Hunebed, Nederländerna	X
20	Här har arkeologerna hittat några små ringar av guld. Vad var det som är extra speciellt med dessa?	Det är de äldsta guldfyndet i Sverige.	2
21	En gånggrift mitt i "Plantis". Parken anlades av Planteringsförbundet för att vara ett grönt rum i staden. Vilket år anlades den?	1885	1
22	Här har man hittat spår av begravningar både från bondestenåldern och bronsåldern. Förutom metallen brons kom en annan stor nyhet under bronsåldern. Vad?	Vävda tyger av ull.	2
23	Genom ett laboratorietest, strontiumanalys, vet vi idag att Hallonfluckan växte upp i Skåne eller Bohuslän. Vilken del av kvarlevorna är använda för att ta provet?	En tand	1
Utslag	Hur många individer är begravda i den största gånggriften vi har här på Falbygden?	150	